Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj. Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u ovom dokumentu.

►B

ODLUKA KOMISIJE

od 28. travnja 2011.

o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka zaštite okoliša Europske unije za deterdžente za perilice posuđa

(priopćena pod brojem dokumenta C(2011) 2806)

(Tekst značajan za EGP)

(2011/263/EU)

(SL L 111, 30.4.2011., str. 22.)

Koju je izmijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
►M1	Commission Decision 2012/49/EU of 26 January 2012 (*)	L 26	36	28.1.2012.
►M2	Odluka 2014/313/EU Komisije od 28. svibnja 2014.	L 164	74	3.6.2014.
►M3	Odluka Komisije (EU) 2015/345 od 2. ožujka 2015.	L 60	39	4.3.2015.
►M4	Odluka Komisije (EU) 2016/1796 od 7. srpnja 2016.	L 274	55	11.10.2016.

Koju je ispravio:

►C1 Ispravak, SL L 300, 18.10.2014, str. 69 (2014/313/EU)

(*) Ovaj akt nije nikada objavljen na hrvatskome.

▼B

ODLUKA KOMISIJE

od 28. travnja 2011.

o utvrđivanju ekoloških mjerila za dodjelu znaka zaštite okoliša Europske unije za deterdžente za perilice posuđa

(priopćena pod brojem dokumenta C(2011) 2806)

(Tekst značajan za EGP)

(2011/263/EU)

Članak 1.

Skupina proizvoda „deterdženti za perilice posuđa” obuhvaća sve deterdžente za perilice posuđa i proizvode za ispiranje u praškastom, tekućem ili nekom drugom obliku, koji su namijenjeni prodaji i uporabi isključivo u automatskim kućanskim perilicama i automatskim perilicama za profesionalnu uporabu koje su s obzirom na veličinu i uporabu aparata slične kućanskim perilicama.

Članak 2.

Za potrebe ove Odluke primjenjuju se sljedeće definicije:

„Tvar” znači kemijski element i njegovi spojevi u prirodnom stanju ili dobiveni bilo kojim proizvodnim procesom, uključujući svaki dodatak potreban za očuvanje stabilnosti proizvoda kao i svako onečišćenje koje nastaje tijekom procesa, osim otapala koje se može odijeliti, a da ne utječe na stabilnost tvari ili promjene njezinoga sastava.

Članak 3.

Za dodjelu znaka zaštite okoliša EU-a prema Uredbi (EZ) br. 66/2010 artikl deterdžent za perilice posuđa mora pripadati skupini proizvoda „deterdženti za perilice posuđa” prema definiciji iz članka 1. i mora ispunjavati mjerila određene u Prilogu ovoj Odluci.

▼M3

Članak 4.

Ekološka mjerila za skupinu proizvoda „deterdženti za perilice posuđa” i s njima povezani zahtjevi u pogledu procjene i provjere vrijede do 31. prosinca 2016.

▼B

Članak 5.

Za administrativne potrebe skupini proizvoda „deterdženti za perilice posuđa” dodjeljuje se brojčana oznaka „015”.

Članak 6.

Odluka 2003/31/EZ stavlja se izvan snage.

▼B

Članak 7.

1. Odstupajući od članka 6., zahtjevi za znak zaštite okoliša EU-a za proizvode koji pripadaju skupini proizvoda „deterdženti za perilice posuđa” koji su podneseni prije dana donošenja ove Odluke ocjenjuju se u skladu s uvjetima iz Odluke 2003/31/EZ.

2. Zahtjevi za znak zaštite okoliša Europske unije za proizvode koji pripadaju skupini proizvoda „deterdženti za perilice posuđa” podneseni od dana donošenja ove Odluke, ali najkasnije do 30. travnja 2011. mogu se temeljiti ili na mjerilima iz Odluke 2003/31/EZ ili na mjerilima iz ove Odluke.

Ti se zahtjevi ocjenjuju u skladu s mjerilima na kojima se temelje.

3. Ako se znak zaštite okoliša dodjeljuje na temelju zahtjeva koji je ocijenjen u skladu s mjerilima iz Odluke 2003/31/EZ, taj se znak zaštite okoliša može koristiti 12 mjeseci od dana donošenja ove Odluke.

Članak 8.

Ova je Odluka upućena državama članicama.

▼B

PRILOG

OKVIR

Ciljevi mjerila

Mjerila su posebno usmjerena na promicanje proizvoda koji imaju smanjeni utjecaj na vodne ekosustave, sadrže ograničenu količinu opasnih tvari i čija je učinkovitost ispitana.

MJERILA

Ovi mjerila obuhvaćaju sljedeća područja:

1. Ukupne kemikalije.

2. Isključene ili ograničene tvari ili smjese.

3. Toksičnost za vodene organizme: kritični volumen razrjeđenja.

4. Biološka razgradljivost organskih tvari.

5. Učinkovitost pranja.

6. Zahtjevi za ambalažu.

7. Informacije za potrošače.

8. Podaci na znaku zaštite okoliša EU-a.

1. **Ocjenjivanje i verifikacija**

(a) *Zahtjevi*

Za svako mjerilo navode se posebni zahtjevi za ocjenjivanje i verifikaciju.

Ako se od podnositelja zahtjeva traži da dostavi izjave" dokumentaciju, analize, izvješća o ispitivanju, ili druge dokaze o ispunjavanju mjerila, podrazumijeva se da takve isprave mogu izdati podnositelj zahtjeva i/ili njegov dobavljač ili više njih i/ili njihov dobavljač ili više njih itd., ovisno o slučaju.

Ako je moguće, ispitivanja trebaju provesti laboratoriji koji ispunjavaju opće zahtjeve norme EN ISO 17025 ili istovrijedne norme.

Ako je potrebno, mogu se koristiti druge ispitne metode osim onih koje su navedene za svaki mjerilo ako njihovu istovrijednost prihvati nadležno tijelo koje ocjenjuje zahtjev.

Dodatak I. poziva se na bazu podataka o sastojcima deterdženata (DID lista) koja sadrži sastojke koji se najčešće upotrebljavaju u formulacijama deterdženata. Ona se koristi za dobivanje podataka za izračun kritičnog volumena razrjeđenja (Critical Dilution Volume, CDV) i za procjenu biološke razgradljivosti sastojaka. Za tvari koje nisu na DID listi dane su smjernice kako izračunati ili ekstrapolirati odgovarajuće podatke. Najnovija verzija DID liste dostupna je na mrežnoj stranici znaka zaštite okoliša Europske unije ili na mrežnim stranicama pojedinih nadležnih tijela.

Ako je potrebno, nadležna tijela mogu zahtijevati popratnu dokumentaciju i provoditi neovisne verifikacije.

(b) *Gornje granice mjerenja*

Sastavni dijelovi čija koncentracija prelazi 0,010 % masenog udjela pripravka moraju ispunjavati ekološka mjerila.

▼B

Konzervansi, sredstva za bojenje i miris moraju ispunjavati mjerila bez obzira na njihovu koncentraciju, osim mjerila 2(b) o sadržaju opasnih tvari i smjesa.

Dodane tvari definiraju se kao sve tvari u proizvodu uključujući dodatke (npr. konzervansi ili stabilizatori) u sastojcima. Nečistoće koje nastaju pri proizvodnji sirovina i čija koncentracija iznosi > 0,010 % masenog udjela u konačnom sastavu, također moraju ispunjavati mjerila.

Ako proizvod sadrži vodotopivu foliju koja se ne odstranjuje prije pranja, ta se folija u svim zahtjevima smatra sastavnim dijelom proizvoda.

2. **Funkcionalna jedinica**

Funkcionalna jedinica je količina proizvoda potrebna za pranje postava stola za 12 osoba standardne uprljanosti (kako je definirano normama DIN ili ISO).

3. **Referentna doza**

Doza koju proizvođač preporuča potrošačima za pranje uobičajeno uprljanog posuđa i postava stola za 12 osoba uzima se kao referentna doza u standardnim uvjetima, kako je utvrđeno ispitivanjem učinkovitosti pranja IKW iz mjerila 5.

Zahtjevi za ocjenjivanje i verifikaciju (2) Funkcionalne jedinice i (3) Referentne doze: Nadležnom tijelu se dostavlja puni sastav proizvoda u kojem se navodi trgovački naziv, kemijski naziv, CAS broj, DID broj (*), količinu dodanih tvari s vodom i bez vode te funkcija svih dodanih sastojaka (neovisno o koncentraciji) u proizvodu. Nadležnom se tijelu dostavlja uzorak simbola s preporučenim dozama.

U skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]) nadležnom tijelu se dostavljaju sigurnosno-tehnički listovi za svaki sastojak.

DID lista dostupan je na internetskoj stranici znaka zaštite okoliša EU-a: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/ecolabelled_products/ categories/did_list_en.htm

MJERILA ZA ZNAK ZAŠTITE OKOLIŠA EUROPSKE UNIJE

Mjerilo 1. – Ukupne kemikalije

Ukupne kemikalije (TC) su preporučena doza izražena u g/ciklus pranja bez udjela vode.

Iznos ukupnih kemikalija ne smije prelaziti sljedeće vrijednosti:

(a) jednofunkcijski deterdženti za strojno pranje posuđa: TC_{max} = 20,0 g/ciklus pranja,

(b) višefunkcijski deterdženti za strojno pranje posuđa: TC_{max} = 22,0 g/ciklus pranja.

Pri izračunu CDV, aNBO i anNBO koristi se doza sredstva za ispiranje od 3 ml.

Ocjenjivanje i verifikacija: Izračun TC-a za proizvod. Za tekuće proizvode navodi se gustoća (g/ml).

(*) DID broj jest broj sastojka na DID listi („Detergent Ingredient Database” lista) i koristi se za utvrđivanje usklađenosti s kriterijima 3 i 4. Vidi Prilog I.

([1]) SL L 396, 30.12.2006., str. 1.

▼B

Mjerilo 2. – Isključene ili ograničene tvari ili smjese

(a) *Posebni isključeni sastojci*

Proizvod ne smije sadržavati sljedeće sastojke, bilo kao dio sastava ili kao dio bilo kojeg pripravka uključenog u sastav:

— fosfati,

— DTPA (dietilentriamin pentaoctena kiselina),

— perborati,

— reaktivni spojevi klora,

— EDTA (etilenediamin tetraacetat),

— nitromošusi i policiklični mošusi.

Ocjenjivanje i verifikacija: Podnositelj zahtjeva dostavlja popunjenu i potpisanu izjavu o usklađenosti.

(b) *Opasne tvari i smjese*

U skladu s člankom 6. stavkom 6. Uredbe (EZ) br. 66/2010 o znaku zaštite okoliša EU–a proizvod ili njegovi dijelovi ne smiju sadržavati tvari ili smjese koje ispunjavaju kriterije za razvrstavanje u niže navedene razrede ili kategorije opasnosti u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008 niti tvari iz članka 57. Uredbe (EZ) br. 1907/2006.

Popis oznaka upozorenja:

Oznaka upozorenja prema GHS-u ([1])	Oznaka upozorenja EU ([2])
H300 Smrtonosno ako se proguta	R28
H301 Otrovno ako se proguta	R25
H304 Može biti smrtonosno ako se proguta i unese u dišni sustav	R65
H310 Smrtonosno u dodiru s kožom	R27
H311 Otrovno u dodiru s kožom	R24
H330 Smrtonosno ako se udiše	R23/26
H331 Otrovno ako se udiše	R23
H340 Može izazvati genetska oštećenja	R46
H341 Sumnja na moguća genetska oštećenja	R68
H350 Može uzrokovati rak	R45
H350i Može uzrokovati rak ako se udiše	R49
H351 Sumnja na moguće uzrokovanje raka	R40
H360F Može štetno djelovati na plodnost	R60
H360D Može naškoditi nerođenom djetetu	R61
H360FD Može štetno djelovati na plodnost. Može naškoditi nerođenom djetetu	R60/61/60–61

▼B

Oznaka upozorenja prema GHS-u ([1])	Oznaka upozorenja EU ([2])
H360Fd Može štetno djelovati na plodnost. Sumnja na moguće štetno djelovanje na nerođeno dijete	R60/63
H360Df Može naškoditi nerođenom djetetu. Sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost	R61/62
H361f Sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost	R62
H361d Sumnja na moguće štetno djelovanje na nerođeno dijete	R63
H361fd Sumnja na moguće štetno djelovanje na plodnost. Sumnja na moguće štetno djelovanje na nerođeno dijete	R62–63
H362 Može štetno djelovati na djecu koja se hrane majčinim mlijekom	R64
H370 Uzrokuje oštećenje organa	R39/23/24/25/26/27/28
H371 Može uzrokovati oštećenje organa	R68/20/21/22
H372 Uzrokuje oštećenje organa tijekom produljene ili ponavljane izloženosti	R48/25/24/23
H373 Može uzrokovati oštećenje organa tijekom produljene ili ponavljane izloženosti	R48/20/21/22
H400 Vrlo otrovno za vodeni okoliš	R50
H410 Vrlo otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R50–53
H411 Otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R51–53
H412 Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R52–53
H413 Može uzrokovati dugotrajne štetne učinke na vodeni okoliš	R53
EUH059 Opasno za ozonski sloj	R59
EUH029 U dodiru s vodom oslobađa otrovni plin	R29
EUH031 U dodiru s kiselinama oslobađa otrovni plin	R31
EUH032 U dodiru s kiselinama oslobađa vrlo otrovni plin	R32
EUH070 Otrovno u dodiru s očima	R39–41
Tvari koje uzrokuju preosjetljivost	
H334 Ako se udiše može izazvati simptome alergije ili astme ili poteškoće s disanjem	R42
H317 Može izazvati alergijsku reakciju na koži	R43

([1]) Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni te stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006, (SL L 353, 31.12.2008., str. 1.).

([2]) Direktiva Vijeća 67/548/EEZ s prilagodbama za Uredbu (EZ) br. 1907/2006 u skladu s Direktivom 2006/121/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktivom 1999/45/EZ Europskog parlamenta i Vijeća kako je izmijenjena.

▼B

Mjerilo se primjenjuje na sve sastojke koji su prisutni u koncentracijama ≥ 0,010 %, uključujući konzervanse, bojila i mirise.

Uporaba tvari ili smjesa koje prilikom obrade promijene svoja obilježja (npr. nisu više bioraspoložive, promijene kemijski sastav) u tolikoj mjeri da se identificirana opasnost više ne primjenjuje, izuzima se od gornjeg zahtjeva.

Odstupanja: sljedeće tvari ili smjese se posebno izuzimaju od ovog zahtjeva:

▼M4

Suptilizin	H400: Vrlo otrovno za vodeni okoliš	R50
	H411: Otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R50-53
Površinski aktivne tvari u ukupnim koncentracijama < 25 % u konačnom proizvodu	H400: Vrlo otrovno za vodeni okoliš	R50
Površinski aktivne tvari u ukupnim koncentracijama < 25 % u konačnom proizvodu (*)	H412: Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R52-53
Biocidi koji se upotrebljavaju za konzerviranje (**)	H410: Vrlo otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R50-53
	H411: Otrovno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R51-53
	H412: Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R52-53
Mirisi	H412: Štetno za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima	R52-53
Enzimi (***)	H334: Ako se udiše, može izazvati simptome alergije ili astme ili poteškoće s disanjem	R42
	H317: Može izazvati alergijsku reakciju na koži	R43
NTA kao nečistoća u MGDA i GLDA (****)	H351: Sumnja na moguće uzrokovanje raka	R40

(*) Ovo se odstupanje primjenjuje pod uvjetom da su te tvari lako razgradive i anaerobno razgradive.
(**) Iz mjerila 2. točke (e). Ovo se odstupanje primjenjuje pod uvjetom da je bioakumulacijski potencijal biocida log Pow (logaritam koeficijenta raspodjele oktanol/voda) < 3,0 ili je pokusno određeni biokoncentracijski faktor (BCF) ≤ 100.
(***) Uključujući stabilizatore i druge pomoćne tvari u pripravcima.
(****) U koncentracijama nižima od 1,0 % sirovine pod uvjetom da je ukupna koncentracija u konačnom proizvodu niža od 0,10 %.

▼B

Ocjenjivanje i verifikacija: Podnositelj zahtjeva nadležnom tijelu dostavlja točan sastav proizvoda. Podnositelj zahtjeva također dostavlja izjavu o usklađenosti s ovim mjerilom, zajedno s pripadajućom dokumentacijom kao što su izjave o sukladnosti koje su potpisali dobavljači materijala i preslike odgovarajućih sigurnosno–tehničkih listova za tvari ili smjese.

▼M2

Za izuzete površinski aktivne tvari koje ispunjavaju kriterije za razvrstavanje u razrede opasnosti H412, podnositelj zahtjeva dostavlja dokumentaciju o njihovoj razgradivosti uz upućivanje na DID listu. Za površinski aktivne tvari koje se ne nalaze na DID listi upućuje se na odgovarajuće podatke iz literature ili iz drugih izvora, ili odgovarajuće rezultate ispitivanja, kako je opisano u Dodatku I.

▼B

(c) *Tvari navedene u skladu s člankom 59. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1907/2006*

Odstupanje od izuzeća iz članka 6. stavka 6. Uredbe (EZ) br. 66/2010 ne smije se dozvoliti za tvari određene kao tvari koje uzrokuju vrlo visoku zabrinutost i uključene na popis iz članka 59. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 koje su u smjesama prisutne u koncentracijama većim od 0,010 %.

Ocjenjivanje i verifikacija: Popis tvari određenih kao tvari koje uzrokuju vrlo visoku zabrinutost i uključene na popis potencijalnih tvari u skladu s člankom 59. Uredbe (EZ) br. 1907/2006 možete pogledati na sljedećoj internetskoj stranici: http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp

Uputa na popis se navodi na dan podnošenja zahtjeva. Podnositelj zahtjeva nadležnom tijelu dostavlja točan sastav proizvoda. Podnositelj zahtjeva također dostavlja izjavu o usklađenosti s ovim mjerilom, zajedno s pripadajućom dokumentacijom kao što su izjave o sukladnosti koje su potpisali dobavljači materijala i preslike odgovarajućih sigurnosno-tehničkih listova za tvari ili smjese.

(d) *Posebni ograničeni sastojci – mirisi*

Svi sastojci koji se kao mirisi dodaju proizvodu, proizvode se i njima se rukuje u skladu s kodeksom prakse Međunarodnog udruženja za mirise (IFRA). Kodeks je dostupan na internetskoj stranici IFRA-e: http://www.ifraorg.org.

Proizvođač mora slijediti preporuke iz norme IFRA–e u pogledu zabrane, ograničene uporabe i određene čistoće materijala.

Mirisne tvari za koje je u skladu s Uredbom (EZ) br. 648/2004 Europskog parlamenta i Vijeća o deterdžentima (Prilog VII.) potrebno dati izjavu i koje nisu već isključene na temelju mjerila 2b. te (druge) mirisne tvari s oznakom H317/R43 (Može izazvati alergijsku reakciju na koži) i/ili H334/R42 (Može uzrokovati alergiju ili simptome astme ili teškoće u disanju ako se udiše) ne smiju biti prisutne u količinama ≥ 0,010 % (≥ 100 ppm) po tvari.

Ocjenjivanje i verifikacija: Podnositelj zahtjeva dostavlja potpisanu izjavu o usklađenosti u kojoj je navedena količina mirisnih tvari u proizvodu. Podnositelj zahtjeva također dostavlja izjavu proizvođača mirisnih tvari u kojoj je naveden sadržaj svake tvari u mirisima koji se nalaze na popisu u dijelu I. Priloga III. Direktive Vijeća 76/768/EEZ kao i sadržaj (drugih) tvari kojima je dodijeljen znak rizika H317/R43 i/ili H334/R42.

(e) *Biocidi*

i. Proizvod smije sadržavati biocide isključivo radi konzerviranja proizvoda i to u dozi koja odgovara isključivo toj namjeni. To se ne odnosi na površinski aktivne tvari koje također mogu imati biocidna svojstva.

Ocjenjivanje i verifikacija: Podnositelj zahtjeva za sve dodane konzervanse dostavlja preslike sigurnosno-tehničkih listova, zajedno s podacima o njihovoj točnoj koncentraciji u proizvodu. Proizvođač ili dobavljač konzervansa daje podatke o dozama koje su potrebne za konzerviranje proizvoda (npr. rezultati „challenge” testa ili istovrijednog testa).

ii. Na ambalaži ili bilo kojim drugim načinima priopćavanja zabranjeno je tvrditi ili ukazivati da proizvod ima antimikrobno djelovanje.

Ocjenjivanje i verifikacija: Podnositelj zahtjeva nadležnom tijelu dostavlja tekstove i dizajn koji se koriste na svakoj vrsti ambalaže i/ili uzorak svake različite vrste ambalaže.

▼B

Mjerilo 3. – Toksičnost za vodene organizme: kritični volumen razrjeđenja (CDV)

Kritični volumen razrjeđenja proizvoda ne smije prelaziti sljedeće vrijednosti ($CDV_{kronični}$):

Vrsta proizvoda	vrijednost za $CDV_{kronični}$
Jednofunkcijski deterdženti za strojno pranje posuđa	25 000 l/ciklus pranja
Višefunkcijski deterdženti za strojno pranje posuđa	30 000 l/ciklus pranja
Sredstvo za ispiranje	10 000 l/ciklus pranja

Toksičnost kritičnog volumena razrjeđenja ($CDV_{kronični}$) izračunava se za sve sastojke i. u proizvodu pomoću sljedeće jednadžbe:

$$CDV_{kronični} = \sum CDV_{(i)} = \sum \frac{težina_{(i)} \times FD_{(i)}}{TF_{kronični\,(i)}} \times 1{,}000$$

gdje je:

težina(i) = težina sastojka po preporučenoj dozi,

DF = faktor razgradnje,

TF = faktor kronične toksičnosti tvari kako je navedeno u DID listi.

Konzervansi, bojila i mirisi prisutni u proizvodu moraju se, također, uključiti u izračun CDV–a čak i ako je njihova koncentracija niža od 0,010 % (100 ppm).

Ocjenjivanje i verifikacija: Izračun $CDV_{kronični}$ za proizvod. Na mrežnoj stranici znaka zaštite okoliša Europske unije dostupan je tablični kalkulator za izračun vrijednosti CDV–a.

Vrijednosti parametara DF i TF moraju biti kako su navedene u bazi podataka o sastojcima deterdženata (DID lista). Ako se tvar ne nalazi na DID listi, parametri se izračunavaju korištenjem smjernica u dijelu B. DID liste i prilaganjem pripadajuće dokumentacije.

Mjerilo 4. – Biološka razgradljivost organskih tvari

Sadržaj organskih tvari u proizvodu koje nisu aerobno biološki razgradive (nisu lako biološki razgradive) (aNBO) i/ili koje nisu anaerobno biološki razgradive (anNBO) ne smije prelaziti sljedeće vrijednosti:

Vrsta proizvoda	aNBO	anNBO
Deterdženti za strojno pranje posuđa	1,0 g/ciklus pranja	5,50 g/ciklus pranja
Sredstvo za ispiranje	0,15 g/ciklus pranja	0,50 g/ciklus pranja

Ocjenjivanje i verifikacija: Izračun aNBO i anNBO za proizvod. Proračunska tablica za izračun vrijednosti aNBO i anNBO dostupna je na mrežnoj stranici znaka zaštite okoliša EU-a.

Referentni dokument je DID lista. Za sastojke koji se ne nalaze na DID listi dostavljaju se odgovarajući podaci iz literature ili iz drugih izvora, ili odgovarajući rezultati ispitivanja koji pokazuju da su ti sastojci aerobno i anaerobno biološki razgradivi. Vidjeti Dodatak I.

▼B

Tetraacetil etilendiamin (TAED) se treba smatrati anaerobno biološki razgradivim sastojkom.

Mjerilo 5. – Učinkovitost pranja (prikladnost za uporabu)

Proizvod mora imati zadovoljavajuću učinkovitost pranja pri preporučenoj dozi u skladu sa standardnim testom koji je razvio IKW ili s normom EN 50242, izmijenjenom kako slijedi.

Ispitivanja se provode na 55 °C ili na nižoj temperaturi ako se tvrdi da je proizvod učinkovit na toj temperaturi.

Pri podnošenju zahtjeva za sredstva za ispiranje u kombinaciji s deterdžentima za strojno pranje posuđa u ispitivanju se koristi sredstvo za ispiranje umjesto referentnog sredstva za ispiranje.

Kod višefunkcijskih proizvoda podnositelj zahtjeva mora dostaviti dokumentaciju koja pokazuje učinak navedenih funkcija.

Ocjenjivanje i verifikacija: Izvješće o ispitivanju dostavlja se nadležnom tijelu. Može se provesti ispitivanje koje je različito od IKW ispitivanja ili prilagođena verzija norme EN 50242 ako njihovu istovrijednost prihvati nadležno tijelo koje ocjenjuje zahtjev.

Ako se koristi norma EN 50242:2008, primjenjuju se sljedeće izmjene:

— ispitivanja se provode na 55 °C ± 2 °C (ili na nižoj temperaturi ako se tvrdi da je deterdžent učinkovit na temperaturi nižoj od 55 °C) s hladnim pretpranjem bez deterdženta,

— stroj koji se koristi za ispitivanje mora biti priključen na hladnu vodu i mora sadržavati postavu stola za 12 osoba s indeksom pranja između 3,35 i 3,75,

— koristi se program za sušenje, ali se ocjenjuje samo čistoća posuđa,

— koristi se slabo kiselo sredstvo za ispiranje u skladu s normom (formula III),

— sredstvo za ispiranje mora biti postavljeno između 2 i 3,

— doza deterdženta za pranje posuđa je ona koju je preporučio proizvođač,

— izvode se tri pokusa uz tvrdoću vode u skladu s normom,

— pokus se sastoji od pet ciklusa pranja, pri čemu se rezultat očitava nakon petog ciklusa pranja, bez čišćenja posuđa između ciklusa pranja,

— rezultat mora biti bolji od ili identičan referentnom deterdžentu nakon petog ciklusa pranja,

— recept za referentni deterdžent (Deterdžent B IEC 436) i sredstvo za ispiranje (formula III), vidjeti Dodatak B. u normi EN 50242:2008 (površinski aktivne tvari treba čuvati na hladnom mjestu u vodonepropusnim posudama od najviše 1 kg i treba ih upotrijebiti u roku od tri mjeseca).

Ako su sredstvo za ispiranje i sol dio višefunkcijskog proizvoda njihov se učinak mora dokumentirati ispitivanjem.

Podnositelj zahtjeva mora dokumentirati učinak drugih funkcija u višefunkcijskim deterdžentima.

▼B

Mjerilo 6. – Zahtjevi za ambalažu

(a) *Primarna ambalaža po funkcionalnoj jedinici*

Primarna ambalaža ne smije prelaziti 2,0 grama po ciklusu pranja.

(b) *Kartonska ambalaža*

Primarna kartonska ambalaža mora imati ≥ 80 % recikliranog materijala.

(c) *Označivanje plastične ambalaže*

Kako bi se omogućila identifikacija različitih dijelova ambalaže u svrhu recikliranja, plastični dijelovi u primarnoj ambalaži moraju biti označeni u skladu s DIN 6120, dio 2., ili ednakovrijednom normom. Poklopci i sisaljke se izuzimaju od ovog zahtjeva.

(d) *Plastična ambalaža*

U plastičnoj se ambalaži mogu koristiti samo oni ftalati čiji je rizik bio procijenjen u trenutku podnošenja zahtjeva i koji nisu razvrstani u skladu s mjerilom 2(b).

Ocjenjivanje i verifikacija: Podnositelj zahtjeva nadležnom tijelu dostavlja izračun količine primarne ambalaže i izjavu u vezi s postotkom recikliranog materijala u kartonskoj ambalaži. Podnositelj zahtjeva dostavlja popunjenu i potpisanu izjavu o usklađenosti s mjerilom 6d.

Mjerilo 7. – Informacije za potrošače

(a) *Informacije na ambalaži*

Na proizvodu ili u njemu mora biti sljedeći (ili sadržajno jednaki) tekst:

„Ovaj deterdžent sa znakom zaštite okoliša dobro djeluje na niskim temperaturama (*). Na perilici posuđa odaberite programe za pranje na niskoj temperaturi, potpuno napunite stroj posuđem i nemojte prekoračiti preporučenu dozu. Tako će se potrošnja energije i vode svesti na minimum i smanjiti onečišćenje voda.

(*) Podnositelj zahtjeva ovdje upisuje preporučenu temperaturu ili raspon temperatura koji ne smije biti veći od 55 °C.”

(b) *Upute za doziranje*

Upute za doziranje nalaze se na ambalaži proizvoda. Navode se preporučene doze za različitu tvrdoću vode s obzirom na područje gdje se proizvod stavlja na tržište. U uputama se detaljno navodi kako na najbolji mogući način iskoristiti proizvod u odnosu na uprljanost.

Podnositelj zahtjeva poduzima potrebne korake kako bi potrošaču pomogao pri poštivanju preporučene doze, na primjer tako da ponudi posudicu za doziranje (za praškaste ili tekuće proizvode) i/ili označi preporučenu dozu barem u mililitrima (za praškaste ili tekuće proizvode).

(c) *Informacije o sastojcima i njihovo označivanje*

Na ambalaži moraju biti označene vrste enzima.

Ocjenjivanje i verifikacija: Podnositelj zahtjeva dostavlja uzorak znaka proizvoda zajedno s izjavom o usklađenosti s dijelovima (a), (b), i (c) ovog mjerila.

▼B

Mjerilo 8. – Informacije na znaku zaštite okoliša EU-a

Neobavezni znak s poljem za tekst sadrži sljedeći tekst:

„—smanjeni utjecaj na vodne ekosustave,

— manja količina opasnih tvari,

— ispitana učinkovitost”.

Smjernice za korištenje neobaveznog znaka s poljem za tekst mogu se naći u „Smjernice za uporabu znaka za zaštitu okoliša” na internetskoj stranici: http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/promo/logos_en.htm

Ocjenjivanje i verifikacija: Podnositelj zahtjeva dostavlja uzorak znaka.

▼B

Dodatak I.

Baza podataka o sastojcima deterdženata (DID lista)

DID lista (Dio A) je popis koji sadrži informacije o toksičnosti u vodi i biološkoj razgradljivosti sastojaka koji se obično koriste u sastavu deterdženata. Popis uključuje informacije o toksičnosti i biološkoj razgradljivosti niza sastojaka koji se koriste u proizvodima za pranje i čišćenje. Popis nije sveobuhvatan, ali su u dijelu B DID liste dane upute za određivanje odgovarajućih parametara izračuna za tvari koje se ne nalaze na DID listi (npr. faktor toksičnosti (TF) i faktor razgradnje (DF), koji se koriste za izračun kritičnog volumena razrjeđenja). Popis je generički izvor informacija a tvari koje se nalaze na DID listi nisu automatski prihvaćeni za uporabu u proizvodima koji imaju znak zaštite okoliša EU-a. DID lista (Dijelovi A. i B.) dostupan je na mrežnoj stranici znaka zaštite okoliša EU-a.

Za tvari za koje nema podataka o toksičnosti u vodi i biološkoj razgradljivosti za procjenu TF i DF mogu se primijeniti strukturne analogije sa sličnim tvarima. Takve strukturne analogije odobrava nadležno tijelo koje dodjeljuje znak zaštite okoliša EU-a. U suprotnom se koristi pristup najgoreg mogućeg slučaja s niže navedenim parametrima:

Najgori mogući scenarij:

	Akutna toksičnost			Kronična toksičnost			Razgradnja		
Sastojak	LC50/EC50	$SF_{(akutni)}$	$TF_{(akutni)}$	NOEC (*)	$SF_{(kronični)}$ (*)	$TF_{(kronični)}$	DF	Aerobna	Anaerobna
„Naziv”	1 mg/l	10 000	0,0001			0,0001	1	P	N

(*) Ako ne postoje prihvatljivi podaci o kroničnoj toksičnosti, ovi stupci ostaju prazni. U tom se slučaju $TF_{(kronični)}$ je jednak $TF_{(akutni)}$.

Dokumentacija o potpunoj biološkoj razgradljivosti

Za potpunu biološku razgradljivost koriste se sljedeće ispitne metode:

1. Do 1. prosinca 2010. i tijekom prijelaznog razdoblja od 1. prosinca 2010. do 1. prosinca 2015.:

   Ispitne metode za potpunu biološku razgradljivost predviđene u Direktivi 67/548/EEZ, a posebno metode iz PrilogaV.C4. toj Direktivi ili istovrijedne ispitne metode prema OECD 301. A–F ili istovrijedna ispitivanja prema ISO normama.

   Za površinski aktivne tvari ne primjenjuje se načelo deset dana prozora. Stupanj prolaza za ispitivanja iz Priloga V.C4.–A i C4.–B Direktivi 67/548/EEZ (i njima istovrijedna ispitivanja prema OECD. 301 A i E i istovrijedna ispitivanja prema ISO normama) je 70 %, dok je za ispitivanja prema C4.–C, D, E i F (i njima istovrijedna ispitivanja prema OECD 301. B, C, D i F, i istovrijedna ispitivanja prema ISO normama) 60 %

2. Nakon 1. prosinca 2015. i tijekom prijelaznog razdoblja od 1. prosinca 2010. do 1. prosinca 2015.:

   Ispitne metode iz Uredbe (EZ) br. 1272/2008.

Dokumentacija o anaerobnoj biološkoj razgradljivosti

Referentno ispitivanje za anaerobnu razgradljivosti je EN ISO 11734, ECETOC br. 28 (lipanj 1988.), OECD 311 ili istovrijedna ispitna metoda koja zahtijeva 60 %-tnu konačnu razgradljivost u anaerobnim uvjetima. Ispitne metode kojima se simuliraju uvjeti u relevantnom anaerobnom okruženju mogu se, također, koristiti za dokazivanje konačne razgradljivosti od 60 % u anaerobnim uvjetima.

▼B

Ekstrapolacija za tvari koje nisu na DID listi

Kako bi se osigurala potrebna dokumentacija o anaerobnoj biološkoj razgradljivosti sastojaka koji nisu navedeni u DID listi, može se primijeniti sljedeći pristup:

1. Primijenite razumnu ekstrapolaciju. Za ekstrapolaciju konačne anaerobne razgradljivosti strukturno srodnih površinski aktivnih tvari upotrijebite rezultate dobivene ispitivanjem jedne sirovine. Ako je anaerobna biološka razgradljivost potvrđena za neku površinski aktivnu tvar (ili skupinu homologa) u skladu s popisom DID listom, može se pretpostaviti da je slična vrsta površinski aktivne tvari također anaerobno biorazgradiva (npr. C12–15 A 1–3 EO sulfat (DID br. 8) anaerobno je biorazgradiv, pa se slična anaerobna biološka razgradljivost također može pretpostaviti i za C12–15 A 6 EO sulfat). Ako je za neku površinski aktivnu tvar potvrđena anaerobna biološka razgradljivost korištenjem odgovarajuće ispitne metode, može se pretpostaviti da je slična vrsta površinski aktivne tvari također anaerobno biorazgradiva (npr. podaci iz literature koji potvrđuju anaerobnu biološku razgradljivost površinski aktivnih tvari koje pripadaju skupini amonijeve soli alkil estera mogu se upotrijebiti kao dokaz za sličnu anaerobnu biološku razgradljivost drugih kvartarnih amonijevih soli koje sadrže esterne veze u alkilnom (alkilnim) lancu (lancima)).

2. Provedite ispitivanje radi kontrole anaerobne razgradljivosti. Ako je potrebno novo ispitivanje, obavite test provjere uz primjenu norme EN ISO 11734, ECETOC br. 28 (lipanj 1988.), OECD 311 ili druge istovrijedne metode.

3. Provedite ispitivanje razgradljivosti s malom dozom. Ako je potrebno provesti novo ispitivanje i u slučaju eksperimentalnih problema s testom provjere (npr. inhibicija zbog toksičnosti ispitne tvari), ponovite ispitivanje koristeći malu dozu površinski aktivne tvari (tenzida) i pratite razgradnju mjerenjima 14C ili kemijskim analizama. Ispitivanje s malim dozama može se obavljati pomoću OECD 308 (kolovoz 2000.) ili druge istovrijedne metode.